

фінансового менеджменту: фінансове планування; фінансова організація; мотивація на досягнення намічених фінансових показників. Завдання фінансового менеджменту: забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів відповідно до завдань розвитку підприємства в майбутньому періоді; оптимізація грошового обігу; забезпечення постійної фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку.

Страховання - це система економічних відносин, яка включає утворення за рахунок підприємств, організацій та населення спеціального фонду коштів і використання його для відшкодування втрат, які сталися внаслідок стихійного лиха та інших несприятливих випадкових явищ, а також для надання допомоги громадянам при настанні в їхньому житті кризових ситуацій.

Головне завдання для менеджменту страхової компанії — збільшити кількість страхувальників і використати зібрані страхові премії для інвестиційної діяльності менеджменту страхової компанії.

Функції страхового менеджменту: створення страхових фондів; заощадження коштів; інвестиційна; превентивна (попередження страхового випадку, або зменшення наслідків страхової події) [1, с.78-86].

Інновація — це процес доведення наукової ідеї або технічного винаходу до стадії практичного використання, що приносить дохід, а також пов'язані з цим процесом техніко-економічні та інші зміни у соціальному середовищі. Інновація повинна задовольняти ринковий попит, мати новизну і приносити прибуток виробнику.

Інноваційний менеджмент — це особлива організаційно-управлінська діяльність, що спрямована на одержання високих економічних, соціальних, екологічних результатів за допомогою впровадження інновацій у виробничо-комерційну діяльність. Суб'єктом управління в інноваційному менеджменті можуть бути менеджери і спеціалісти різного рівня залежно від об'єкта управління. Об'єктом управління в інноваційному менеджменті можуть бути інноваційні процеси, інноваційна діяльність.

Інноваційний менеджмент передбачає: розробку планів і програм інноваційної діяльності; обґрунтування проектів створення нових продуктів; формування і проведення єдиної інноваційної політики в усіх підрозділах організації; створення організаційних форм управління реалізацією інноваційних проектів [5, с.258-264].

Інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу у підприємницьку діяльність з метою одержання певного доходу (прибутку).

Інвестиційний менеджмент — це процес управління всіма аспектами інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва.

Основні завдання: забезпечити високий темп економічного розвитку суб'єктів підприємництва шляхом здійснення ефективної інвестиційної діяльності; забезпечити фінансову стабільність і платоспроможність суб'єктів підприємництва у процесі реалізації інвестиційних програм.

Функції інвестиційного менеджменту: дослідження зовнішнього інвестиційного середовища; розробка стратегічних напрямів інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва; поточне планування та оперативне управління реалізацією окремих програм і проектів; організація моніторингу інвестиційних програм і проектів [3, с.169-173].

Інформаційний менеджмент — це комплекс завдань управління на всіх етапах життєвого циклу підприємства. Завдання інформаційного менеджменту: аналіз інформаційної потреби та пошуки можливих рішень для її задоволення; стратегічне планування інформаційної діяльності; налагодження роботи з інформацією в усіх підрозділах організації; контроль усього інформаційного процесу.

Інформаційний менеджмент відіграє дуже важливу роль у діяльності кожної організації оскільки фактично являється потужною та ефективною інформаційною підтримкою [4, с.368-370].

В умовах ринку менеджмент дає змогу підвищити ефективність виробництва, уникнути фінансових потрясінь, створити умови для успішного функціонування підприємства.

Список використаних джерел

1. Бобров В.Я. Основи ринкової економіки: Підручник / В.Я. Бобров // К.: Либідь, 1995. - 320 с.
2. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник / І.Б. Гевко // К: Кондор, 2009. - 187с.
3. Ковальчук В.М. Загальна теорія економіки (теоретична економіка) / В.М. Ковальчук// Тернопіль: Астон, 1998. - 368 с.
4. Кредісов А.І. Менеджмент для керівників / А.І. Кредісов, С.Г. Панченко, В.А. Кредісов // К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. - 556с.
5. Немцов В.Д., Довгань Л.С. Стратегічний менеджмент / В.Д. Немцов, Л.С. Довгань// К.: ТОВ "УВПК" ЕксОб - 2001. - 560с.

Бондарук Борис Васильович,

студент спеціальності 8.03050801 «Фінанси і кредит»
економічного факультету Подільського державного
аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: д.е.н., в.о. професора Лаврук В.В.

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовим плануванням зазвичай вважається визначення фінансових надходжень та фінансових витрат підприємства з метою забезпечення його господарської діяльності на певний період. Крім цього необхідно, виходячи із теоретичних розробок в галузі застосування методик фінансового планування, виявити стан практичного застосування нижченаведених методик на підприємстві. У випадку відсутності фінансового планування, обґрунтувати можливості або неможливості застосування кожної із наведених методик.

Доцільно враховувати різні методи, що застосовуються в практиці розробки фінансових планів, зокрема: балансовий, нормативний, розрахунково-аналітичний, оптимізацій і моделювання.

Сутність балансового методу є досягнення рівності обсягів грошових витрат та джерел їх покриття.

Нормативний метод передбачає визначення потреби у фінансових ресурсах шляхом застосування певних нормативів на плановий обсяг різних показників (власні оборотні засоби, ставки податків, норма амортизації, випуск продукції, обсяги реалізації і ін.).

При розрахунково-аналітичному методі розраховується обсяг витрат і потреба в ресурсах шляхом множення середніх витрат на індекс їх зміни у запланованому періоді. Як відомо, в основі цього методу лежить використання експертної оцінки, розрахунок якої передбачає декілька етапів. Перш за все характеризуються звітні дані за показниками. Виявляються тенденції зростання і пониження абсолютних значень окремих показників, часові співвідношення між ними. Далі вивчаються і аналізуються бажані зміни у плановому періоді та можливість досягнення тих чи інших результатів. На основі застосування логічних та математично-статистичних розрахунків. На основі зважування та порівняння отриманих результатів приймається рішення про величину планового показника.

Метод оптимізації полягає у виборі найкращого варіанта із багатьох, з точки зору одержаного результату чи найбільш низьких затрат.

Моделювання передбачає аналіз функціональних зв'язків між різними елементами процесу виробництва. Цей метод надає можливість визначити кількісне співвідношення між різними факторами, визначити числовий вплив на розвиток того чи іншого показника. Передбачає розробку економіко-математичних моделей, перейти від фактичних результатів базового періоду до бажаного оптимального варіанта. Прикладами моделювання прибутку є виявлення залежності його від асортименту, якості, обсягу реалізації продукції; рентабельності підрівня затрат і інші.

Аналіз структури фінансового планування слід розпочати, виходячи із аналізу теоретичних і методичних основ організації фінансового планування та системи організації розробки фінансових планів на підприємстві.

Залежно від цільового призначення розрізняють стратегічні, довгострокові, поточні та оперативні плани.

Стратегічні фінансові плани спрямовані на середньо- та довгострокову перспективу і забезпечують вирішення ключових для підприємства цілей. Довгострокові плани мають бути складені з урахуванням деяких прогнозів. Розробка прогнозів є досить складним етапом фінансового планування, який потребує від фінансового менеджера високого рівня фахової підготовки у сфері фінансів, математики та прогнозування. Слід враховувати і те, що математичні методи не можуть замінити здатність фінансиста виділяти найважливішу інформацію, правильно оцінювати її та передбачати міру впливу інших факторів.

Стратегічний план має певні відмінності від довгострокового, оскільки передбачає охоплення всіх сфер діяльності підприємства і окреслює основні етапи досягнення формульованих у плані цілей. Поточні плани складаються на основі стратегічних і передбачають певну деталізацію стратегічних планів на менш тривалий короткостроковий період. Поточні плани дають можливість визначити джерела фінансування розвитку підприємства, детально сформулювати структуру доходів і витрат, структуру активів підприємства на кінець планового періоду, отримати інформацію про рух грошових коштів підприємства протягом планового періоду.

Відповідно до діючого законодавства підприємства державного сектора зобов'язані складати поточні фінансові плани, а підприємствам недержавного, в тому числі і сільськогосподарського, - здійснювати таке планування рекомендовано. Такі плани розробляються на рік з розбиттям по кварталах. Надзвичайно важливою і складною задачею, що має бути вирішена в ході складання поточного плану, є врахування всіх грошових надходжень і всіх грошових витрат підприємства. Для вирішення цієї задачі доцільно фінансові плани оперативно доповнювати розробками балансів грошових потоків, таблиць доходів і витрат, визначенням точки беззбитковості і ін.

Важливо також забезпечити відповідність структури поточного плану сучасним формам фінансової звітності. При складанні фінансових планів великих аграрних підприємств та виробничих об'єднань запропонована форма фінансового плану має бути доповнена системою додаткових розрахункових документів: кошторисом формування і розподілу прибутку, балансом доходів і детальних витрат на виробничу, інвестиційну і фінансову діяльність, розробкою балансу надходжень, витрат і рентабельності капітальних вкладень, сплати ПДВ і інших непрямих податків.

Оперативне фінансове планування доповнює систему поточного фінансового планування і є його невід'ємною умовою. Це більш короткострокове планування, яке використовують з метою контролю за надходженням і витратами грошових коштів безпосередньо через поточні рахунки підприємства. Оперативні плани надають можливість здійснювати систематичний контроль за забезпеченням неперервності виробничого процесу та значно підвищити ефективність фінансово-господарської діяльності. Більшість вітчизняних учених вважають, що оперативне фінансове планування має включати складання платіжного календаря, касового плану і розрахунок потреби в короткостроковому кредиті.

В платіжному календарі наводяться платежі стосовно поточної діяльності підприємства і які планується здійснити протягом планового періоду в ті чи інші моменти часу. Платіжний календар розробляють, як правило, на поточний місяць з розбиттям на декади (10 днів) або тижні, а в разі потреби більш систематичного здійснення платежів – щоденно. Це надає змогу більш точно визначити майбутні потреби в грошових коштах і завчасно визначити і джерела їх надходження. Платіжний календар має охоплювати всі видатки і надходження коштів як в готівковій, так і в безготівковій формі.

Список використаних джерел

1. Обущак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9.
2. Сметанюк О.А. Діагностика в системі антикризового управління // Методичні основи сучасного дослідження в аграрній економіці. Матер. міжнар. наук.-теорет. конф. – Житомир: ДАУ, 2005. – Ч. 3. – С. 82-84.
3. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. - 2-ге вид., стер. - К.: Алерта, 2003. - 485 с.